

ผลกระทบของการประยุกต์ใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารเชิงรุก
ที่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
ในจังหวัดนครพนม

EFFECT OF PROACTIVE MANAGERIAL ACCOUNTING INFORMATION
IMPLEMENTATION ON FIRM PERFORMANCE OF SMEs IN NAKHON
PHANOM PROVINCE

นิตยา โปธิศรีจันทร์^{1*} และ ศิริวรรณ เพชรไพร²

Nittaya Phosrichan^{1*} and Siriwan Petchprai²

(Received: October 18, 2021; Revised: January 11, 2022; Accepted: April 28, 2022)

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบผลกระทบของการประยุกต์ใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารเชิงรุกที่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดนครพนม งานวิจัยนี้มุ่งเน้นที่การประยุกต์ใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารเชิงรุกเกี่ยวกับความสามารถของกิจการในการการนำข้อมูลทางการบัญชีมามีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารงาน เพื่อให้กิจการสามารถดำเนินงานต่างๆ ตามระบบ และบรรลุเป้าหมาย งานวิจัยนี้ได้นำเสนอ 4 มิติใหม่ของการประยุกต์ใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารเชิงรุก ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการจัดการองค์กร ด้านการควบคุม และด้านการตัดสินใจ เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดนครพนม ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีผู้ตอบกลับจำนวน 89 ราย อัตราการตอบแบบสอบถามคือ 65.93% ผลของการวิเคราะห์การถดถอย แสดงให้เห็นว่าการประยุกต์ใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารเชิงรุก ด้านการควบคุมและด้านการตัดสินใจมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน

คำสำคัญ: การบัญชีบริหารเชิงรุก ประสิทธิภาพการดำเนินงาน ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

¹ อาจารย์ สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยนครพนม

² อาจารย์ สาขาวิชาการตลาด คณะวิทยาการจัดการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยนครพนม

* Corresponding author, E-mail: nittayapho@npu.ac.th

Abstract

The research purpose is to examine the effect of proactive managerial accounting information implementation on firm performance of Small and Medium Enterprises (SMEs) in Nakhon Phanom Province. This research focuses on the proactive managerial accounting information implementation. The firm's ability to use accounting information for management processes to enable the entity to operate system and goal achievement. This research presents 4 new dimensions of managerial accounting information implementation, namely planning, organizing, controlling and decision making. Collected data from 89 SMEs entrepreneurs in Nakhon Phanom Province, Thailand. A questionnaire was used for collecting the data. The response rate was 65.93%. The results show that the proactive managerial accounting information implementation aspect controlling and decision making have a significant positive relationship with firm performance.

Keywords: Proactive Managerial Accounting, Firm Performance, Small and Medium Enterprises

1. บทนำ

ในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้เกิดการแข่งขันที่รุนแรง ธุรกิจต่างๆ ต้องมีการปรับตัวทั้งทางด้านประสิทธิภาพการบริหาร การปรับปรุงกระบวนการ ระบบและกลไกให้ทันกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ข้อมูลที่ผู้ประกอบการใช้ประกอบการตัดสินใจในกระบวนการบริหารงานนั้นจะต้องมีความสมบูรณ์ครบถ้วนถูกต้อง รวดเร็ว มีความน่าเชื่อถือ มีความปลอดภัย มีความคุ้มค่า มีความยืดหยุ่น สามารถตรวจสอบได้และเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป ดังนั้นการนำข้อมูลบัญชีบริหารมาช่วยการบริหารจัดการ ด้านการวางแผน การพัฒนา การตัดสินใจและการควบคุม ได้อย่างถูกต้องแม่นยำจะช่วยสนับสนุนการดำเนินงานของกิจการ โดยข้อมูลบัญชีบริหารที่นำมาประยุกต์ใช้นั้นจะต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับเหตุการณ์ในอนาคต เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น องค์กรก็จะสามารถดำรงอยู่ภายใต้สถานการณ์ปัจจุบันได้อย่างยั่งยืน ซึ่งธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจะมีความคล่องตัวในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเนื่องจากโครงสร้างการดำเนินงานไม่สลับซับซ้อน

ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (Small and Medium-Sized Enterprises) หรือ ธุรกิจ SMEs เป็นธุรกิจที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากธุรกิจ SMEs เป็นธุรกิจที่สร้างมูลค่าเพิ่มแก่ระบบเศรษฐกิจและสังคมไทยอย่างมหาศาล ทั้งในแง่การสร้างงาน สร้างรายได้ และเป็นทั้งผู้ผลิต ผู้กระจายสินค้าและผู้ให้บริการ ก่อให้เกิดรายได้กับชุมชนและประเทศ ทำให้เกิดการแข่งขันในการผลิตสินค้าและบริการให้มีประสิทธิภาพ มีความสำคัญและมีลักษณะที่โดดเด่น นับได้ว่าเป็นธุรกิจที่มีบทบาทและมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและมีการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อประเทศไทย

ประสบปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ ธุรกิจขนาดใหญ่ได้ล้มละลายและปิดกิจการเป็นจำนวนมาก แต่ธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยังสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ เพียงธุรกิจบางส่วนเท่านั้นที่ปิดกิจการไป ดังนั้น รัฐบาลจึงได้สนับสนุนธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้เป็นธุรกิจหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจ โดยมีความเชื่อว่าธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมจะสามารถผลักดันให้เศรษฐกิจฟื้นตัวได้อย่างเข้มแข็งและยั่งยืน เป็นกิจการที่สร้างมูลค่าแก่ระบบเศรษฐกิจ เกิดการสร้างงาน การลงทุน การหมุนเวียนเงินตรา รวมทั้งการกระจายรายได้ต่างๆ มากมาย ตลอดจนมีส่วนร่วมในการสร้างรายได้ให้กับประเทศ โดยเฉพาะภาคการผลิตเพื่อการส่งออก และยังป้องกันการผูกขาดในระบบเศรษฐกิจของประเทศได้อีกด้วย อย่างไรก็ตาม ธุรกิจ SMEs เองก็ยังมีข้อจำกัดทั้งด้านการตลาด ด้านการขาดแคลนเงินทุน ด้านการจัดการ ด้านเทคโนโลยีการผลิต ด้านแรงงาน รวมถึงด้านการประยุกต์ใช้ข้อมูลในการบริหารงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด (พูลสุข นิลกิจศรานนท์ และปิยะนุช สถาพงศ์ภักดิ์, 2560)

การประยุกต์ใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารเชิงรุกเป็นการนำข้อมูลการบัญชีบริหารมาใช้ในกระบวนการหรือกิจกรรมดำเนินงาน โดยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต รวมถึงมีการเลือกใช้กลยุทธ์ในการบริหารที่เหมาะสมเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกิจการ เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งข้อมูลการบัญชีบริหารถือเป็นปัจจัยสำคัญในการดำเนินธุรกิจที่ช่วยในการตัดสินใจของผู้ประกอบการ (Alvarez et al., 2021) เทคนิคการบัญชีบริหารด้านการวางแผน (Planning) ด้านการจัดการองค์กร (Organizing) ด้านการควบคุม (Controlling) และด้านการตัดสินใจ (Decision Making) จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน การดำรงอยู่ของกิจการในยุคปัจจุบันที่ทั้งธุรกิจขายสินค้าและบริการ มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องและมีความซับซ้อนมากขึ้น ผู้ประกอบการต้องตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด ทั้งด้านการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด การควบคุมการปฏิบัติงาน และการวัดผลการปฏิบัติงาน เพื่อให้องค์กรดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพการดำเนินงานเป็นความสามารถในการดำเนินงานต่างๆ ตามระบบ และบรรลุเป้าหมายได้อย่างครบถ้วน แสดงผลการดำเนินงานที่ดีกว่ามาตรฐานที่วางไว้ ภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ลดขั้นตอนและระยะเวลาในการดำเนินงาน รวมทั้งสามารถติดต่อประสานงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้อย่างชัดเจน โดยใช้ทรัพยากรในการดำเนินงานอย่างคุ้มค่า ความเสียหายของทรัพยากรลดลงอย่างเห็นได้ชัดและสอดคล้องกับเป้าหมายการดำเนินงาน (Chalmers, Sensini & Shan, 2020) ซึ่งประสิทธิภาพที่ได้จากการปฏิบัติงานเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่งที่จะช่วยนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จได้อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ที่มีข้อจำกัดด้านเงินทุน แรงงาน และความเชี่ยวชาญ การปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพนั้นจะต้องมีการปรับตัวอย่างมากเช่นกัน เพื่อให้ผลการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายที่กิจการได้กำหนดไว้

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาผลกระทบของการประยุกต์ใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารเชิงรุกที่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครพนม ซึ่งข้อมูลการบัญชีบริหารเป็นข้อมูลทางการบัญชีที่ใช้ในการบริหารงานภายในองค์กร ช่วยให้ผู้ประกอบการตัดสินใจได้อย่างแม่นยำ ถูกต้อง และทันเวลา ซึ่งจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์กร

2. วัตถุประสงค์

เพื่อตรวจสอบผลกระทบของการประยุกต์ใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารเชิงรุกที่มีต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครพนม

1. ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดนครพนม จำนวน 139 คน (คลังข้อมูลธุรกิจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2564)

2. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

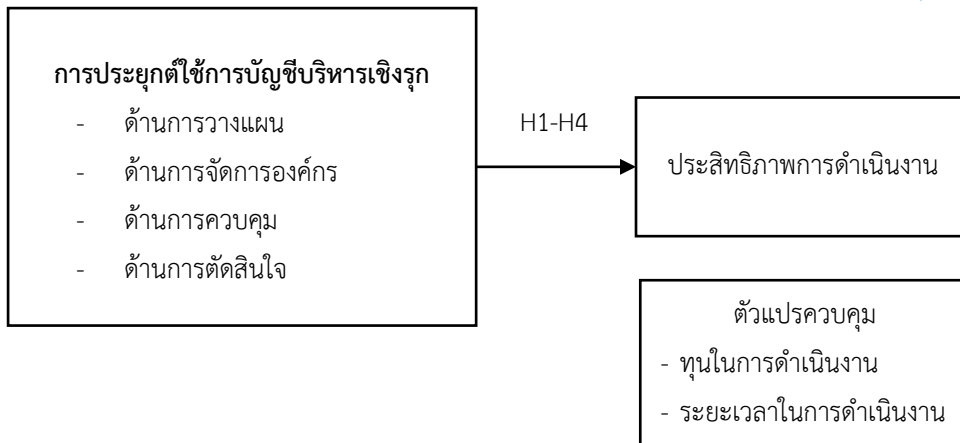
- 1) เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้ประกอบการ SMEs ให้ตระหนักถึงการประยุกต์ใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารเชิงรุกในการประกอบการตัดสินใจบริหารงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงาน
- 2) เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้ประกอบการ SMEs ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3. การทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การประยุกต์ใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารเชิงรุก (Proactive Managerial Accounting Information Implementation)

การประยุกต์ใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารเชิงรุกเป็นตัวแปรสำคัญในการอธิบายความสัมพันธ์ในงานวิจัยนี้ การบัญชีบริหารเป็นการบัญชีที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ฝ่ายบริหารสามารถนำข้อมูลทางการบัญชีไปใช้ในการวางแผน การจัดการองค์กร การควบคุม การตัดสินใจ การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ตลอดจนใช้ในการจัดสรรทรัพยากรของกิจการให้เกิดประโยชน์สูงสุด ข้อมูลที่ผู้บริหารเลือกมาใช้จะมีความหลากหลายขึ้นกับเหตุการณ์และดุลยพินิจของผู้บริหารแต่ละคน (Kim, Schmidgall, & Damitio, 2017) ดังนั้นการประยุกต์ใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารเชิงรุกหมายถึง การนำข้อมูลทางการบัญชีที่มีส่วนร่วมในกระบวนการบริหารงาน ทั้งทางด้านการวางแผนมีการกำหนดทิศทาง แนวทาง ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ด้านการจัดการองค์กรมีการจัดสรรทรัพยากรและการใช้ทรัพยากรร่วมกันได้อย่างเหมาะสม ด้านการควบคุมมีการบังคับหรือกำกับงานเพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ และด้านการตัดสินใจตระหนักถึงการนำข้อมูลบัญชีบริหารในการสำรวจความพร้อมของทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อช่วยในการตัดสินใจบริหารงานของกิจการ (Alvarez et al., 2021) เพื่อให้กิจการสามารถดำเนินงานบรรลุเป้าหมายได้อย่างครบถ้วน แสดงผลการดำเนินงานที่ดีกว่ามาตรฐานที่วางไว้ ภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ความเสียหายของทรัพยากรลดลงอย่างเห็นได้ชัด และสอดคล้องกับเป้าหมายการดำเนินงาน

ในงานวิจัยนี้ได้กำหนดให้การประยุกต์ใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารเชิงรุกมี 4 มิติ ได้แก่ ด้านการวางแผน (Planning) ด้านการจัดการองค์กร (Organizing) ด้านการควบคุม (Controlling) และด้านการตัดสินใจ (Decision Making) (Alvarez et al., 2021) กรอบแนวคิดของงานวิจัยนี้ ได้นำเสนอไว้ในรูปภาพที่ 1 ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ด้านการวางแผน (Planning)

ด้านการวางแผนเป็นมิติที่หนึ่งของการประยุกต์ใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารเชิงรุก โดยการวางแผนหมายถึง การนำข้อมูลบัญชีบริหารมาประกอบการกำหนดและตรวจสอบทิศทาง แนวทางปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กร ดำเนินการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ นำผลการปฏิบัติงานตามแนวทางของข้อมูลการบัญชีบริหารมาปรับปรุงและพัฒนากระบวนการทำงานขององค์กรให้ดียิ่งขึ้น (Alvarez et al., 2021) ผู้บริหารที่มีความสามารถในการกำหนดและตรวจสอบทิศทาง แนวทางปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายขององค์กรจะส่งผลให้กิจการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ จนนำไปสู่ผลการดำเนินงานที่ดีขึ้นได้ (Kim, Schmidgall, & Damitio, 2017) ดังนั้นจึงนำไปสู่การตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังต่อไปนี้

H1: การประยุกต์ใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารเชิงรุกด้านการวางแผนมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครพนม

ด้านการจัดการองค์กร (Organizing)

ด้านการจัดการองค์กรเป็นมิติที่สองของการประยุกต์ใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารเชิงรุก โดยการจัดการองค์กรหมายถึง การใช้ข้อมูลบัญชีบริหารในการจัดสรรทรัพยากร การใช้ทรัพยากรร่วมกัน การกำหนดตำแหน่งงาน การประเมินผลงานและกำหนดผลตอบแทนได้อย่างเหมาะสมกับคุณสมบัติ ความรู้ ความสามารถของบุคลากร เพื่อให้การบริหารงานเป็นไปโดยราบรื่น ต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ (Alvarez et al., 2021) ผู้บริหารที่มีความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรขององค์กรได้อย่างเหมาะสมช่วยให้ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างเหมาะสม นำไปสู่การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพ (Sensini, 2020) ดังนั้นจึงนำไปสู่การตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังต่อไปนี้

H2: การประยุกต์ใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารเชิงรุกด้านการจัดการองค์กรมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครพนม

ด้านการควบคุม (Controlling)

ด้านการควบคุมเป็นมิติที่สามของการประยุกต์ใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารเชิงรุก โดยการควบคุมหมายถึง การบังคับหรือกำกับงานเพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินงานเป็นไปตามเป้าหมายและสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ ประเมินผลการดำเนินงานในปัจจุบันว่าเป็นไปตามเป้าหมายทางธุรกิจที่กำหนดไว้เป็นอย่างดี ตรวจสอบและสอบถามการใช้ทรัพยากร รวมถึงการตรวจสอบงานที่ได้รับมอบหมายอย่างยุติธรรม (Alvarez et al., 2021) ผู้บริหารที่มีความสามารถในการบังคับหรือกำกับงานเพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆ ดำเนินไปตามเป้าหมายและสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ จะนำไปสู่ประสิทธิภาพของผลการดำเนินงาน (Kim, Schmidgall, & Damitio, 2017) ดังนั้นจึงนำไปสู่การตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังต่อไปนี้

H3: การประยุกต์ใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารเชิงรุกด้านการควบคุมมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครพนม

ด้านการตัดสินใจ (Decision Making)

ด้านการตัดสินใจเป็นมิติที่สี่ของการประยุกต์ใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารเชิงรุก โดยการตัดสินใจหมายถึง ความสามารถของกิจการในการใช้ข้อมูลทางการบัญชีประกอบการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดจากหลายทางเลือกเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของกิจการที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด การตัดสินใจเพื่อให้เกิดผลลัพธ์ที่มีความถูกต้อง เหมาะสม และดีที่สุดส่งผลให้กิจการสามารถต่อสู้แข่งขันกับกิจการอื่นได้ วินิจฉัยปัจจัยและเหตุผลในประเด็นปัญหาต่างๆ ได้อย่างสมเหตุสมผล ทำให้กิจการเลือกการลงทุนในโครงการที่ผลตอบแทนสูงสุดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ตามแผนที่วางไว้เป็นอย่างดีเป็นรูปธรรม (Alvarez et al., 2021) ผู้บริหารที่มีความสามารถในการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดจากหลายทางเลือกเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของกิจการที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะนำไปสู่ประสิทธิภาพของผลการดำเนินงานได้ (Kim, Schmidgall, & Damitio, 2017) ดังนั้นจึงนำไปสู่การตั้งสมมติฐานการวิจัย ดังต่อไปนี้

H4: การประยุกต์ใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารเชิงรุกด้านการตัดสินใจมีอิทธิพลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครพนม

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครพนม จำนวน 139 กิจการ (คลังข้อมูลธุรกิจ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า, 2564) ซึ่งผู้บริหารฝ่ายบัญชีเป็นผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยนี้ โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยัง SMEs ในจังหวัดนครพนม ประเทศไทย เป็นจำนวน 139 ฉบับ โดยแบบสอบถามที่สามารถส่งไปถึง SMEs จริงจำนวน 135 ฉบับ แบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับมาและ

สมบูรณ์มีจำนวน 89 ฉบับ อัตราการตอบแบบสอบถาม คือ 65.93% (Krejcie & Morgan, 1970) นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความคลาดเคลื่อนจากการไม่ตอบแบบสอบถาม (Non-Response Bias) ด้วย t-test ซึ่งได้ตรวจสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ SMEs ในนครพนม (รูปแบบธุรกิจ ทุนในการดำเนินงาน ระยะเวลาในการดำเนินงาน และรายได้เฉลี่ยต่อปี) ระหว่างผู้ที่ตอบก่อนจำนวน 45 คน และผู้ที่ตอบภายหลังจำนวน 44 คน ผลการทดสอบชี้ให้เห็นว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างผู้ที่ตอบก่อนและตอบหลัง ($t=0.98, p>0.10, t=0.65, p>0.10, t=-0.63, p>0.10, t=-0.12, p>0.10$) ตามลำดับ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีปัญหาความคลาดเคลื่อนจากการไม่ตอบแบบสอบถาม (Armstrong & Overton, 1977)

3.2 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

แบบสอบถามได้รับการตรวจสอบความถูกต้องโดยผู้เชี่ยวชาญ 2 ท่าน เพื่อให้แน่ใจว่าแบบสอบถามใช้คำศัพท์ที่เหมาะสมและโครงสร้างทั้งหมดเพียงพอที่จะครอบคลุมเนื้อหาของตัวแปรทั้งหมด การทดสอบก่อนนำแบบสอบถามไปใช้จริง (Try out) ได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก SMEs ในจังหวัดนครพนมจำนวน 30 กิจการ โดยตรวจสอบความเที่ยงตรง ค่า factor loadings ของตัวแปรอยู่ระหว่าง 0.628 - 0.878 ซึ่งสูงกว่า 0.40 ซึ่งชี้ให้เห็นว่าแบบสอบถามนี้มีความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Nunnally & Bernstein, 1994) นอกจากนี้ การตรวจสอบความเชื่อมั่น ค่า Cronbach's alphas ของตัวแปรอยู่ระหว่าง 0.720 - 0.819 ซึ่งสูงกว่า 0.7 (Hair et al., 2010) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าเครื่องมือมีความเที่ยงตรงและน่าเชื่อถือเป็นที่ยอมรับได้

ตารางที่ 1 ผลของค่า Factor Loadings และ Cronbach's Alphas

Items	Factor Loadings	Cronbach's Alphas
ด้านการวางแผน (PLA)	0.714 – 0.821	0.755
ด้านการจัดการองค์กร (ORG)	0.694 – 0.776	0.720
ด้านการควบคุม (CON)	0.638 – 0.847	0.771
ด้านการตัดสินใจ (DEC)	0.768 – 0.878	0.819
ประสิทธิภาพการดำเนินงาน (PER)	0.628 – 0.855	0.812

สถิติสำหรับการทดสอบสมมติฐานคือ วิธีกำลังสองน้อยสุด (OLS) การตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างสามมิติของการประยุกต์ใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารเชิงรุก ประสิทธิภาพการดำเนินงานและความสำเร็จขององค์กร สามารถเขียนเป็นสมการได้ดังต่อไปนี้

$$\text{Equation 1: PER} = \alpha_{01} + \beta_1\text{PLA} + \beta_2\text{ORG} + \beta_3\text{CON} + \beta_4\text{DEC} + \beta_5\text{FSI} + \beta_6\text{FAG} + \epsilon_1$$

เมื่อ

- PLA = ด้านการวางแผน (Planning)
ORG = ด้านการจัดการองค์กร (Organizing)

CON	=	ด้านการควบคุม (Controlling)
DEC	=	ด้านการตัดสินใจ (Decision Making)
FSI	=	ขนาดขององค์กร (Firm Size)
FAG	=	ระยะเวลาในการดำเนินงาน (Firm Age)
PER	=	ประสิทธิภาพการดำเนินงาน (Firm Performance)
α	=	ค่าคงที่
β	=	ค่าสัมประสิทธิ์
ε	=	ค่าความคลาดเคลื่อน

3.3 การวัดค่าตัวแปร

ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาเครื่องมือจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารเชิงรุก โดยประยุกต์จากคำจำกัดความของ Alvarez et al., 2021 เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ตัวแปรทั้งหมดในกรอบแนวคิดการวิจัยเป็นนามธรรมที่ไม่สามารถวัดหรือสังเกตได้โดยตรง จึงใช้การวัดค่าแบบหลายข้อคำถาม (Churchill, 1979) ตัวแปรทั้งหมดนี้ถูกสร้างจากแบบสอบถามถูกวัดโดยใช้ five-point Likert scale จาก 1 (เห็นด้วยน้อยที่สุด) ถึง 5 (เห็นด้วยมากที่สุด)

แบบสอบถามของการวิจัยประกอบด้วย 4 ตอน ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารฝ่ายบัญชีของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครพนม ลักษณะแบบสอบถามเป็นตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 6 ข้อ ตอนที่ 2 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครพนม ลักษณะแบบสอบถามเป็นตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 7 ข้อ ตอนที่ 3 และ 4 วัดตัวแปรที่อยู่ในกรอบแนวคิดการวิจัย จำนวน 21 ข้อ รวมข้อคำถามทั้งหมดคือ 34 ข้อ

4. ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครพนมที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 83.15) อายุ 41 – 50 ปี (ร้อยละ 52.81) สถานภาพสมรส (ร้อยละ 55.07) ระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 60.67) ประสบการณ์ในการทำงาน 11 – 15 ปี (ร้อยละ 57.30) รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 35,001–50,000 บาท (ร้อยละ 47.19) และตำแหน่งงานในปัจจุบันเจ้าของกิจการ (ร้อยละ 85.39)

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับ SMEs ในจังหวัดนครพนม ส่วนใหญ่มีรูปแบบเป็นห้างหุ้นส่วน (ร้อยละ 85.39) ประเภทธุรกิจค้าปลีก (ร้อยละ 55.06) ทุนในการดำเนินงาน 1,000,000–1,500,000 บาท (ร้อยละ 47.19) จำนวนพนักงานน้อยกว่า 5 คน (ร้อยละ 41.57) ระยะเวลาในการดำเนินงาน 11–15 ปี (ร้อยละ 57.30) รายได้เฉลี่ยต่อปี 1,000,000–1,500,000 บาท (ร้อยละ 43.82)

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของประยุกตืใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารเชิงรุกและประสิทธิภาพการดำเนินงานของธุรกิจ SMEs ในจังหวัดนครพนม

ตัวแปร \bar{x}	PER 4.067	PLA 4.028	ORG 4.062	CON 4.017	DEC 3.972	VIFs
S.D.	0.618	0.619	0.648	0.693	0.667	
PER		0.109	0.453**	0.605**	0.557**	
PLA			0.074	0.002	0.058	1.026
ORG				0.560**	0.564**	1.673
CON					0.626**	1.854
DEC						1.896

** $p < .05$, *** $p < .01$, ^a Beta coefficients with standard errors in parenthesis

จากตารางที่ 2 ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าไม่มีปัญหาเกี่ยวกับตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กัน (multicollinearity) ค่า VIFs อยู่ระหว่าง 1.026 ถึง 1.896 ซึ่งต่ำกว่า 10 ตามเกณฑ์ของ Hair et al. (2010) นอกจากนี้ correlations ระหว่างแต่ละตัวแปรต่ำกว่า 0.80 (Hair et al., 2010)

ตารางที่ 3 ผลของการวิเคราะห์การถดถอยของความสัมพัน์ระหว่างสามมิติของการประยุกตืใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารเชิงรุกและประสิทธิภาพการดำเนินงาน

ตัวแปรอิสระ	ตัวแปรตาม ^a
	ประสิทธิภาพการดำเนินงาน (PER)
	Equation 1 H1-H4
ด้านการวางแผน (PLA: H1)	0.087 (0.083)
ด้านการจัดการองค์กร (ORG: H2)	0.083 (0.106)
ด้านการควบคุม (CON: H3)	0.387*** (0.112)
ด้านการตัดสินใจ (DEC: H4)	0.251** (0.113)
ทุนในการดำเนินงาน (FSI)	-0.216 (0.165)
ระยะเวลาในการดำเนินงาน (FAG)	0.127 (0.168)
Adjusted R ²	0.406
Maximum VIF	1.896

** $p < .05$, *** $p < .01$, ^a Beta coefficient with standard errors in parenthesis

จากตารางที่ 3 นำเสนอผลของการวิเคราะห์การถดถอย (OLS regression analysis) ของความสัมพันธ์ระหว่างสัมฤทธิ์ของการประยุกต์ใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารเชิงรุกและประสิทธิภาพการดำเนินงาน จากผลการทดสอบทางสถิติชี้ให้เห็นว่าด้านการควบคุมมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน ($\beta_3 = 0.387, p < 0.01$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kim, Schmidgall, and Damitio (2017) ที่กล่าวว่ากิจการที่สามารถการบังคับหรือกำกับงานเพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆ ดำเนินไปตามเป้าหมายและสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ จนสามารถเพิ่มประสิทธิภาพของผลการปฏิบัติงาน ดังนั้น จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ 3

ในทำนองเดียวกัน ด้านการตัดสินใจมีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน ($\beta_4 = 0.251, p < 0.05$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kim, Schmidgall, and Damitio (2017) ที่กล่าวว่ากิจการที่สามารถใช้ข้อมูลทางการบัญชีสำรวจความพร้อมของทรัพยากรที่มีอยู่ เลือกทางเลือกที่ดีที่สุดจากหลายทางเลือกเพื่อให้บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของกิจการที่วางไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด ดังนั้น จึงสนับสนุนสมมติฐานที่ 4

แต่ในทางตรงกันข้าม ด้านการวางแผนไม่มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน ($\beta_1 = 0.087, p > 0.05$) นอกจากนี้ ด้านการจัดการองค์กรไม่มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญกับประสิทธิภาพการดำเนินงาน ($\beta_2 = 0.083, p > 0.05$) ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ 1 และ 2

5. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า การประยุกต์ใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารเชิงรุก ของผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดนครพนม ด้านการควบคุมและด้านการตัดสินใจมีอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อประสิทธิภาพการดำเนินงาน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการ SMEs ในจังหวัดนครพนมมีการนำข้อมูลทางการบัญชีมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานจริง จนนำมาสู่การดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Kim, Schmidgall, and Damitio (2017)

ผลของการวิจัยนี้มีประโยชน์ต่อธุรกิจ SMEs โดยสามารถนำการประยุกต์ใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารเชิงรุกไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน เพื่อใช้ในการควบคุมการปฏิบัติงานในกิจการ ใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ จนนำไปสู่การปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

6. ข้อเสนอแนะ

การนำไปใช้ประโยชน์

ผลจากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในองค์กรธุรกิจได้ โดยผู้บริหารองค์กรควรตระหนักและให้ความสำคัญกับการประยุกต์ใช้ข้อมูลการบัญชีบริหารเชิงรุก เนื่องจากสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานได้ และสามารถวางแผนการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด อย่างไรก็ตาม

ตามเพื่อให้ประสิทธิภาพการจัดทาบัญชีชุดเดียวมีความสำคัญ และบทบาทต่อธุรกิจ กิจกรรมควรจะต้องปฏิบัติ ดังนี้

1. งานวิจัยนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจาก SMEs ในจังหวัดนครพนมเท่านั้น ผลการวิจัยไม่สามารถอธิบายหรือเป็นตัวแทนของ SMEs ในจังหวัดอื่นๆ ในประเทศไทยได้ จึงต้องมีความระมัดระวังในการตีความผลการวิจัย งานวิจัยในอนาคตควรเก็บรวบรวมข้อมูลจาก SMEs ที่อยู่ในจังหวัดอื่นๆ เพื่อเป็นการขยายผลการวิจัยให้กว้างขึ้น

2. ควรเพิ่มวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบอื่นๆ นอกจากแบบสอบถาม เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่ออธิบายและให้เหตุผลสนับสนุนผลการวิจัยเพิ่มเติม

3. ผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ควรส่งเสริมให้มีการนำข้อมูลทางบัญชีมาวิเคราะห์และวางแผนในการดำเนินงานในอนาคตอย่างเหมาะสม และเพิ่มโอกาสของธุรกิจมากยิ่งขึ้น

7. เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า. (2564). คลังข้อมูลธุรกิจ. สืบค้นเมื่อ 1 กรกฎาคม 2564, จาก <https://datawarehouse.dbd.go.th/>
- พลสุข นิลกิจศรานนท์ และปิยะนุช สถาพงศ์ภักดิ์. (2560). แนวโน้มธุรกิจ/อุตสาหกรรม ปี 2560-62 ธุรกิจร้านค้าปลีกสมัยใหม่ (เอกสารงานวิจัยของธนาคารกรุงศรี). สืบค้นเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2562, จาก https://www.krungsri.com/bank/getmedia/f1e844b6-74af-44df-9ba4-23dc9d0f7427/IO_Modern_Trade_2017_TH.aspx.
- Alvarez, P., Sensini, L., Bello, C., & Vazquez, M. (2021). Management accounting practices and performance of SMEs in the hotel industry: evidence from an emerging economy. *International Journal of Business and Social Science*, 12(2), 24-35.
- Armstrong, J.S. & Overton, T.S. (1977). Estimating non-response bias in mail surveys. *Journal of Marketing Research*, 14(3), 396-402.
- Chalmers, D.K., Sensini, L., Shan, A., (2020). Working capital management (WCM) and performance of SMEs: Evidence from India, *International Journal of Business and Social Science*, 11(7), 57-63.
- Churchill, G. A. J. (1979). A paradigm for developing better measures of marketing constructs. *Journal of Marketing Research*, 16, 67-73.
- Hair, J.F.Jr., Black, W. C., Babin, B. J. & Anderson, R. E. (2010). *Multivariate data analysis: A global perspective* (7th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Kim, M., Schmidgall, R.S., Damitio, J.W. (2017). Key managerial accounting skills for lodging industry managers: the third phase of a repeated cross-sectional study. *International Journal of Hospitality and Tourism Administration*, 18(1), 23-40.

- Krejcie, R. V. & Morgan D. W. (1970). Determining sample size for research activities.
Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- Nunnally, J. C. & Bernstein, I. H. (1994). *Psychometric theory* (3rd ed.). New York: McGraw-Hill.
- Sensini, L. (2020). Working capital management and performance: evidence from Italian SME's. *International Journal of Business Management and Economic Research (IJBMER)*, 11(2), 1749-1755.